

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Darányi Ignác, m. kir. földmívelési miniszter.

Vajudik a kormány és ebben a kormányban tehetetlenül áll egy munkabíró, erős férfi: *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter. A magyar gazdasági érdekeknek még nem volt lelkesebb támogatója, mint *Darányi* miniszter. Ismerik őt a tetteiből széles hazában, áldják nemeszélű munkálkodását nagy- és kisbirtokosok, de leginkább ragaszkodnak hozzá a munkás emberek, a gazdasági cselédek, akiket a Gazdasági Cseléd- és Munkáspénztár létesítésével valóban boldogított.

Hosszu és nagy könyvet lehetne írni a *Darányi* miniszter üdvös munkálkodásáról, mert minden intézménye a szegény kis emberek boldogulására irányult és mégis most, mikor a munkaterv keresztülvitelén legha-

Darányi Ignác dr.

talmasabban kellene munkálnia, ott áll a megrekedt kormány, ott vesztegel a sok üdvös intéznivaló.

Szinte kínos vergődés ez, egy tetterős, munkás embernek, mint *Darányi* miniszter, de remélünk a jobbrafordulásban, remélünk abban, hogy a magyar kormány, az exlexből kijutva, újra munkához láthat és akkor a legnépszerűbb, a legtevékenyebb miniszterünk: *Darányi* Ignác is ismét továbbmunkálhat a magyar munkás és a magyar gazdaközön-ség javára.

Addig is tartsuk meg a mi kedves miniszterünket szeretetünkben, becsülésünkben, mert nálunk az érdem kicsinylése a leggyakoribb, pedig éppen a kisemberek minisztere, *Darányi* dr. az, aki erre a legérdemesebb.

A Mauthner-féle vető-gabnák a legbővebb terméseket adják!

Mauthner-féle kolostor-rozs.

Mauthner-féle király-rozs.

Mauthner-féle vörösbarna őszi búza.

Mauthner-féle Squarehead tarbúza.

Mauthner-féle kaukázusi búza.

Mauthner-féle Czár-búza.

Mindezen speciális és más gabna-fajták bővebben le vannak írva Mauthner őszi árjegyzékében, melyet az érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküld:

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udvari magkereskedése, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 33. sz. VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Téli munka.

Maholnap a nyakunkon a tél, vagy hogy már itt is van. A vidékről kapjuk a hírt, hogy itt is esett a hó, amott is, kivált Erdélyben és Felső-Magyarország táján. A föld kérge megkeményedik s nem tudja hasítani többé az ekevas. Csak az erdők mélyén hangzik a favágók fejszeesapása s aki eddig nem tette, most viszi haza fűteni valóját. Aki az őszi szántást, szüretet elvégezte, de aki nem is, azt most a hideg beszorítja a szobába, a nagy kemence mellé. Kezdődik a kukoricafosztás, vagy mint más-hol mondják, a tengeri hámzás. Ha ezt is elvégeztük, azután mit csinálunk a hosszú, téli estéken, meg a nappalokon, mikor majd odakint a mezőn december, január rázza meg a deres szakállát s a vihar tánczoltatja jégszíktráktól fényes palotáját.

A régi jó időben a falusi kisgazda télidőn el volt foglalva a barmai nagy gondozásával. Etette, ápolta s a nagy hidegségtől is megóvta őket. Az asszonyok, azok összejöttek s ki gyalog-, ki kecskerokkával fonta a fonalat a lenből, kenderből, amit azután vagy maguk megszőttek, vagy megszővettek a falusi takácsesal. Lett abból menyasszony-kelengye a kis Juliskának, bornyuszáju ing a Jóska legénynek. Lett asztalterítő, ágyhuzat, s minden fehérnemű, ami kell a háznál. Ma már ennek is nagyobb részt vége van. A nagy zakatoló, fonó- és szövőgyárak elnyomják a kis rokkák pengését, szelid berregését. Hát mit is csináljunk a téli napokban, mikor úgy fordult a világ sora, hogy ha élni akarunk, hát akkor nemesak tavasszal, nyáron, meg az ősszel, hanem még télen is dolgoznia kell a magyar embernek?

Erre adhatja meg a feleletet a mi mindenre gondoló miniszterünk, a magyar nép igazi barátja, Darányi miniszter, aki könyvet íratott arról, hogy mivel foglalkozzék a magyar nép a téli időben, ami hasznos is hoz s amiben részt vehet a családnak majd minden számottevő tagja. Régi eszméje Darányi miniszternek, hogy a magyar nép számára megteremtse a háziipart, ami Székelyföldön már is meghonosult. Hogy ezt a célt elérje, háziipari tanfolyamokat rendeztetett az országban. Csak a múlt télen is 350 háziipari tanfolyam volt s ezen *tizennyolcezer munkás* tanulta meg a kosárfonást, a fából való házi eszközök, játékok, a seprő stb. készítését, szóval mind olyan dolgok előállítását, amiből ebben a pénzsűk világban is pénzt lehet csinálni. S bár a mezőgazdasági háziipar nagyot terjeszkedett, de mégis az ország nagy részében még ma sem ismerik,

még ma sem élvezik áldását. Pedig annak nagy jelentőségét tagadni nem lehet.

A szomszédos kis Svájc népének, ahol a szántóföldet úgy kell felhordani a hegyoldalakra — majdnem csak a háziipar tartja fenn a létét. És a mezőgazdasági háziipart minden gazdasággal foglalkozó ember rövid néhány hét alatt elsajátíthatja magának. Ma már hála az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Gazdaszövetség hatalmas munkájának a tojásban, baromfiban, gyümölcsben, szőlőben, lentermékekben mindnagyobb és nagyobb kivitelünk lesz a külföldre. Amire eddig, mint jövedelmi forrásra nem is számítottunk, még galambot, sőt házi nyulat is szállítunk ki nemcsak a szomszédos, hanem távolabb eső országokba. S mindezek elszállítására száz és százezer kosár kell, amit mind előállíthat a magyar nép hazai ipar útján. Ma már a sás nem használható jóság s a fűzfavessző sem arra való, hogy abból a gyerekek sipot faragjanak.

Mind hasznos termények ezek, melyek csak a feldolgozó, ügyes kezét várják. Vannak vidékek, a hol az erdő irtványából botokat faragnak. A Bakonyban a német községben a somfából és egyéb keményfából csak úgy kiöregült malomszerszám készül. Némely helyt meggyfavesszőt termel a nép s a téli időben abból faragja ki a szivarszopókát, meg az egész világon a legjobb pipaszárát. Szóval amnyi tere van a háziiparnak, hogy abba csak bele kell markolni s mindjárt egy kis pénzmag hullik a télen oly lapos bugyellárisunkba.

S hogy miként történjék meg ez a *markolás*, arra adta meg most az utasítást Darányi miniszter a gazdasági egyesületeknek, a gazdaköröknek, aki azonkívül a háziipari, termelő- és értékesítő szövetkezeteket a legmesszebb menő támogatásban is részesíti. Ime, meg van tehát a mód adva egy új keresetforrásra. Aki a háziiparra akarja megtanítani a népet, az csak forduljon a földművelésügyi miniszteriumhoz s onnét ingyen kapja meg a minderre oktató könyvecskét. Erre pedig elsősorban hivatvák a nép igazi vezérei, a lelkészek, a jegyzők, a tanítók. Mert aki munkára tanítja a népet, az nemesak életet, hanem erkölcsöt is ad neki. Mert igaz az a monda:

Ahol a munka,
Ott az áldás,
S ahol az áldás,
Ott a megelégedés.

Erre az áldásra pedig nagy szüksége volna immár a magyar népnek.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Az ország dolga.

A vidéken leesett az első hó. A tél már csikorogtatja fogait, úgy hogy a szegény ember háta viszolyog bele. Meg kell kezdeni a fűtést és könnyű annak, akinek van miből. De nehéz a szegény embernek, akinek a nyáron nem volt keresete s most se kenyere, se fája, se szene. Ennek takarékoskodni kell abból, ami nincs. A fővárosi nagy palotákban már vigan lobog a kandallók lángja. A budapesti politikai pártkörökben sem takarékoskodnak. Ott is fűtenek az ország dolgát intéző urak — egymásnak.

Az ország dolgát intéző urak politikájába nem avatkozhatván bele, csak elmondjuk, hogy mik is történetek legujabban, hogy a megrekedt kormányzat szekerere valahogy kiemelkedjék a kátyuból. Mert még benne van tengelyestől, rudastól, mindenestől. A képviselőház nem ülésezik, a költségvetés, az ujonczmegajánlás nincs megszavazva, tehát sem nem adózunk, sem nem ujonczozunk. Legalább a magyar vidékeken nem, mert az oláh, a szász és a sváb vidékeken azért fizetik az adót s a huszéves gyerekeket is önként beállítják a katonasor alá. Szép dolog is az az ex-lexes állapot, mert nem muszáj benne adót fizetni. De amint a politikai újságok elmondják, a magyar ember már beleunt ebbe. Az ő józan gondolkodásmódjával fel tudja fogni, hogy az államnak is pénz kell, mert tisztviselői esznek, meg a beentartott katonák is esznek. Azután meg ha most nem fizetünk adót, az annyira megsaporodik, egyszerre nem is tudjuk kifizetni. Akkor azután megpördül az adóvégrehajtó dobja portáról-portára. Viszik a borjut tehenestől, a párnát, a vánkost. A Nyakigláb izrealita liczítál, azután hármas áron hitelbe visszaadja a megvetett holmit régi tulajdonosának, hogy ha majd ez ismét neki sem tud fizetni, az övé legyen a háza is, meg a mestergerendája is. Biz' úgy édes magyarom, ilyen kilátásaink lehetnek a télviz idejére.

Az ország dolgában különben az történt, hogy a szabadelvűpárt által kiküldött kilenczes kigondoló-bizottság elkészítette ennek a pártnak katonai programját. Hogy mi van ebben a programban, nem lehessen tudni. Benne van-e, hogy a magyar ezredekben magyar legyen a vezényszó, magyar a zászló és magyarok legyenek a tisztek. Ezek még mind a kigondoló-bizottság, Lukács pénzügyminiszter és a királynak titkai. Mert Lukács László pénzügyminiszter most a Bécs és Budapest közötti nagy utakat járja. Ő vitte el az osztrák császárvárosba a kilenczes programját ő felsége elé, hogy hát tetszik e az neki. A királynak ekkor egészen nem tetszett s Lukács miniszter megint visszahozta a programot s a szabadelvűpártban ismét korrigáltak, javítottak rajta. Ezzel a javított programmal most ismét Bécsbe jár Lukács miniszter ur s ha mostan majd tetszik, meglehet, hogy a hét végéig még az új kormány is meg lesz. Csodák történhetnek még a mi késő korunkban is. A szabadelvűpártban pedig gon-

dolkodnak a képviselő urak, hogy mi is lesz tulajdonképpen az az ő programjuk, amelyre majdan fel esküsznek s amelyet a kigondoló-bizottság készít a számukra. Ugy vannak ezzel a programmal, mint az egyszerű nótárius az ebéddel. Kérdezte ugyanis tőle a rektor ur:

— No, nótárius komám, ma mit ebédelünk.

— Nem tudom, felelt ez, hogy mit főz a feleségem.

A szabadelvűpárt sem tudja, hogy mit főzött neki a kigondoló-, begondoló-bizottság. Csak aztán úgy ne járjon ez a párt is, mint ugyancsak ama nótárius. Haza érve, kérdezte az asszonyt:

— No, anyjuk, mit főztél.

— Semmit, édes uram — mondá pityeregve. A macska fölugrott a tűzhelyre s eltörött a bögre, eltörött a lábas s eltörött a nagy tál.

Hát bizony így történt, mert lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy a király nem fogadta el a kigondoló bizottság határozatát. Hogy mi lesz most? Azt nem tudjuk.

Uri haragtartás.

— Miért nem köszöntél Zomboryéknak? Talán nem láttad őket?

— De láttam, csak nem vettem észre...

==== Még őszi szállításra ====

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% összfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75% porfinomság szavatolásával **felette előnyös ár mellett** ajánl a

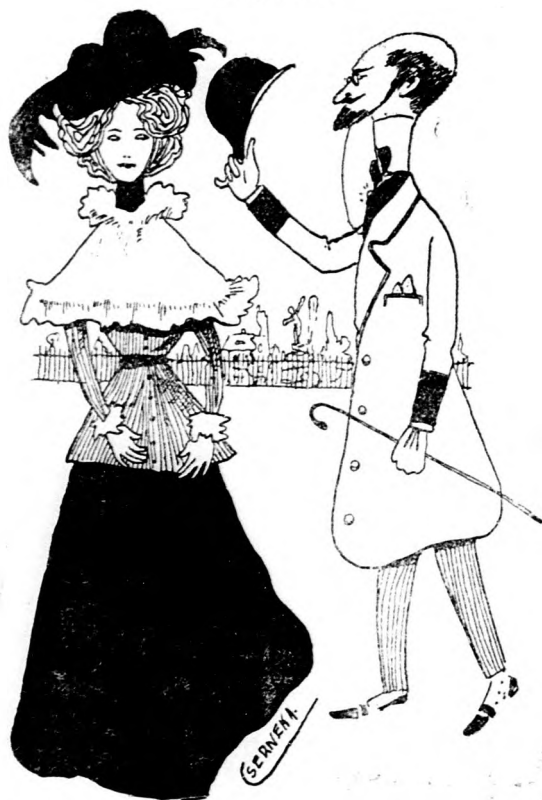
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Székely fiuk ipari pályákon.

Ösmeretes a székely nép kiváló kézügyessége. Valamennyi egy-egy ezermester s a székely-kérdés megoldására irányuló mozgalomnak legeredményesebb része a székely fiuknak ipari elhelyezése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaráé az érdem, hogy elsőrendű feladatai közé sorolta a székely ügy illetéknél elősegítését, főleg pedig *László Gyula* kamarái segédttikár fáradhatlan buzgóságának köszönhető a siker, mit eddig is elértek. A kamara elnöksége minapi gyűlésében számolt be nyolcz évi munkálkodása eredményéről.

Elhelyezett a nyolcz év alatt összesen 1481 fiut és pedig Marostordamegyéből 386, Csikmegyéből 518, Háromszékmegyéből 169, Udvarhelymegyéből 200, Tordaranyosmegyéből 152, Kisküküllőmegyéből 29, Brassómegyéből 18 és Romániából 9 fiut. Beszegődött tényleg 1318 tanonczot. Ezek közül felszabadult és munkakönyvet nyert ez év elejéig 645 segéd, a többi még tanonczsorban áll. Önálló mesterré lett eddig Csikmegyében egy kőfaragó és egy kályhákészítő, Udvarhelymegyében egy esztergályos. Hogy többen nem lettek önállóvá, annak az az oka, hogy a felszabadult fiuk nagyrésze még katonakötelezettség előtt áll, vagy katonasorban van. A kamara arra is gondolt, hogy a jól képzett székely ifjaknak haza telepedését és önállósítását elősegítse. E célra pénzalapot gyűjt, ami jelenleg 8000 koronát tesz ki. Mily helyt ez alap 20,000 koronát tesz ki, annak évi kamatait a legérdemesebb ifjak segélyezésére fordítja.

Megfelelt.

— Kisasszony, akar-e éltető napon lenni?
— Oh, igen, ha megigéri, hogy husz millió mértföldre leszek magától, mint a földtől a nap!...

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A Hangyáról.

A Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeteinek központja: a *Hangya* most tette közzé a folyó év első felének üzleti forgalmáról beszámoló adatokat.

Ezek az adatok a mult évivel összehasonlítva a következők:

	1902-ben korona	1903-ban korona
Január	156,095·67	230,053·62
Február	167,660·55	283,423·83
Márczius	180,946·84	339,260·63
Április	214,404·72	371,861·26
Május	249,966·59	384,676·19
Junius	272,576·45	391,074·47
Julius	278,700·03	334,226·11
Augusztus	255,152·17	411,687·59
Szeptember	259,076·45	427,097·76
Október	278,123·60	
November	293,604·99	
Deczember	301,429·81	
Összesen	2,908,077·85	

Ez a táblázat minden szónál ékebben beszél. Mutatja azt, hogy a *Hangya* forgalma már a folyó év augusztus havában elérte a mult év egész forgalmát; ami ezen túl következett, az már többletet jelent.

Az alaptőke az év elején 95,900 korona volt s már eddig 133,000 koronára emelkedett. A *Hangya* kötelékében megalakult szövetkezetek száma 420, működik 344 és 66 fiók.

Az elmúlt év fényes eredménye még jobban fokozta a központ soha nem lankadó ügybuzgalmát. A cél mind közelebb integet s a kezdet rögzös útján tul gyorsabb a haladás. A *Hangya* központi tisztviselőinek száma ez év folyamán ismét 15-el szaporodott, 5 új ellenőr lépett alkalmazásba, hogy arányban a szaporodó szövetkezetekkel, az ellenőri intézmény is tovább fejlődjék.

A *Hangya* célja nemesak az, hogy a fogyasztási szövetkezetek minsűrűbb hálózatával beborítsa az ország területét, főtörekvése az, hogy a szövetkezetek jók, szilárd alapon épült, kifogástalanul működő erős és életképes intézmények legyenek. Sikereire és tapasztalataira támaszkodva, állapította meg újabb munkasorát: a szövetkezetek erősítését, konszolidálását. Minden egyesnek jövőjét biztosítani kell s a cél szemmel tartva, a központ nem habozhat erélyes eszközöket is alkalmazni, hogy megteremtse a biztos alapot, amely egyedül képes biztosítani a szövetkezetek felvirágzását. Az eszme tisztaságát megőrizni kell s ezt csak úgy teheti, ha szövetkezetei kifogástalanok. Azért elhatározta, hogy nem riad vissza attól, hogy szigoruan megkövetelje azon szabályok betartását, amelyek nélkül diadal nem aratható. Oda fog hatni minden szövetkezetnél, hogy

1. az alaptőke teljesen befizettség. Szilárd alaptőke nélkül a szövetkezet nem gyarapodhat;
2. a hitelezés kizárassék, vagy ahol ez eddig nem volt kikerülhető, lassanként csökkentessék, a

künnlevőségeket pedig szorgalmasan behajtsák, mert a kihitelezett összegek rendszeren a szövetkezetek forgó tőkáját emésztik fel;

3. tartalékalap gyűjtessék. Enélkül olyan a szövetkezet, mint futóhomokra épült törékeny alkotás, amelyet a legcsekélyebb megrázkódtatás, az első forgatag romba dönthet. Míg adóssága van a szövetkezetnek, ne fizessen osztalékot, hanem a tisztanyereséget csatolja a tartalékalaphoz.

Őszintén reméljük, hogy ezen alapelvek megvalósulásával a Hangya eddigi sikerei még fokozódni fognak.

A szövetkezés és a politikai helyzet. A beruházási törvényjavaslat, amelynek letárgyalását a beállott politikai zavarok akadályozták meg, amint tudjuk, jelentékeny összeget szánt a szövetkezeti intézmények támogatására. Ha törvénynyé vált volna, már sok szövetkezeti gabonarakár, sok szövetkezeti pénz és egyéb áruraktár épülhetett volna fel az őszön. Így egy esztendő elvesztettünk a szövetkezeti élet nagyobb mérvű fejlesztése terén. De ez ne lankasza a megindult munkálkodást. Most a télen meg lehet majd tenni az előzetes számításokat és tanulmányokat a községekben egyik vagy másik féle szövetkezeti intézmény létesítése, a szövetkezetek megalakítása iránt. A hét elején az a hír volt, hogy néhány nap alatt helyreállhat a törvényhozás működése és így rövid idő alatt a szövetkezeti élet is megkaphatja az államnak hathatósabb támogatását. Ez a reményünk azonban a király elutasító válaszával eltűnt.

Szövetkezeti méltányosság. Mészáros György tesmagoni gazda augusztus 12-én biztosította lakóházát és melléképületeit a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél. Aug. 25-én tűz ütött ki szomszédjában, mely Mészáros házat és melléképületeit is elhamvasztotta. A megejtett kárbecslés alkalmával kiderült, hogy a kárvalott a biztosítási kötvény díját a szabályszerű időn belül kifizetni elmulasztotta s ennek folytán elesett kártérítési igényétől. A biztosító szövetkezet igazgatósága ennek dacára az igényt el nem utasította, hanem méltányosságból az egész kárt megtérítette.

Nógrádi szövetkezeti mozgalmak. Ybl Félix és Hanzély Gyula földbirtokosok, a nógrádvármegyei gazdasági egyesület vezetői, mozgalmat indítottak a megyében fogyasztási szövetkezetek alakítására. Az eredmény már is néhány megalakult szövetkezet. Az eszme népszerűsítésével megbízták Pacolay Zoltán joghallgatót, ki nagy lelkesedéssel végzi a teendőket. Az ő fáradozásának köszönhető az, hogy legközelebb ismét 8-10 fogyasztási szövetkezet alakul meg a vármegyében.

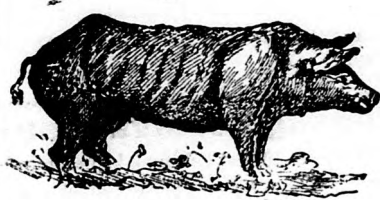
• TÖRVÉNYKEZÉS •

A halálraítelt küzdelme. Dan Filimon ponori lakost, aki a fegyházból kiszabadulva Motyók Szimo kisbányai lakost előre megfontolt szándékkal meggyilkolta és tőle 200 koronát elrabolt, a tordai esküdtbíróskör kötélt általi halálra ítélte. Az ítélet a felelbiteli hatóságnál van. A gyilkos éjjel a börtön ajtaját kifürészelt és szökni akart. A fogházőr a zajra Dan Filemon börtönajtájához sietett, mire a gyilkos fojtogatni kezdte. A fogházőr lármájára összefutottak az őrök és így sikerült a gyilkost ártalmatlanná tenni. Vasraverték s most kettőzött őrök őrzik.

Tolvaj, aki nem bűnös. Egy gyárigazgató a minap Bécs egyik utcájában megismerkedett egy igen csinos leánnyal, Moser Klárával. Az ismeretséget dus vacsora követte, mely éjjelig tartott. Reggel az igazgató észrevette, hogy a tárczájából hiányzik egy ezresbankó. Visszament a leány lakására s visszakövetelte az ezrest. A leány azonban tudni sem akart az ezresről. Erre a rendőrségnek tett jelentést a gyárigazgató a dologról s a rendőrség meg is találta kiasszony szekrényében az ezer koronát. A szép Klára a bécsi esküdtek elé került, a hol naivul megvallotta, hogy egy bankót kivett barátjának a tárczájából, de igazán nem vette észre, hogy a bankó ezres, hanem azt hitte, hogy csak százas. A bécsi esküdteknek nagyon megtetszhetett a szép Klára, mert tíz szóval két szó ellenében kimondták, hogy nem bűnös a lopásban. A leányt tehát, a ki ártatlanul lopott, a bíróság felmentette.

Az ügyvéd becsülete. Egyik fővárosi ügyvéd becsületsértés miatt följelentette Krausz Mór József-köruti üvegest, mert mikor az ügyvéd a végrehajtóval megjelent a lakásán, az üveges elmondta őt mindenek, csak becsületes embernek nem. Az ügyet tárgyalta Kürti büntető járásbíró. A vádlott nem tagadta, hogy az ügyvédet megsértette, de védelmére fölhozta, hogy ezt jogos fölháborodásában tette, mert az ügyvéd folyton sanyargatta őt végrehajtásokkal, bár tudta, hogy nincs keresete és hat apró gyermeke éheznek. A legutóbbi végrehajtásnál lefoglalta még a szalmazsákot is, amin a beteg felesége fekszik. A bíró kénytelen volt megállapítani a becsületsértést, azonban az ügyvéd eljárását oly nyomatékos

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyisilli **Szent István gyógyszerár** kitünő hatású készítményeit és pedig:

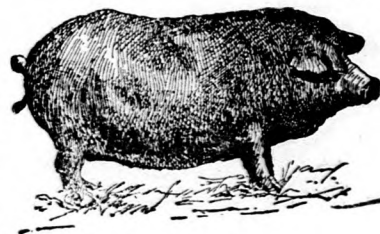

Disznópópor használata előtt.

KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű esontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐ** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitünő hatásáról számszámán elismerő és hálaanyilatkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések **SENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR** SOMOGY-SZILL küldendők.

Disznópópor használata után.

euyhitó körülménynek vette, hogy Krausz Mórt mindössze két korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyvéd nem jelent meg személyesen, hanem személyét egy másik ügyvéd képviselte. Mikor a bíró megkérdezte tőle, főlebbez-e, az ügyvéd így nyilatkozott:

— Nemcsak, hogy nem főlebbezek, hanem röstellem, hogy elvállaltam a vád képviselét és ezt azzal teszem jóvá, hogy a vádlottnak átadom a két koronát, hadd fizesse ki a pénzbüntetést.

Ami nem család. Grósz Ferenc házaló Varga Erzsébet cselédeánynak egy értéktelen rézlánczot mint aranylánczot adott el negyven koronáért. Mikor a leány megtudta, hogy a láncz csak néhány fillért ér, a házalót följelentette család miatt. A törvényszék erre a vádlottat fölmentette, mert eljárásából hiányzik a család egyik lényeges kelléke: a ravasz fondorlat. A leány károsodását saját felületességének tulajdoníthatja, mert ha nem mulasztja el a saját érdekében szükséges gondosságot, könnyen meggyőződhetett volna arról, hogy a láncz nem aranyból, hanem rézből készült s így nem ér negyven koronát. A királyi ügyész az ítélet ellen főlebbezést jelentett be. És hisszük, hogy a házalót, a ki fillérekért érő holmit negyven koronáért ad el, — példásan fogja büntetni, mert szerintünk ez előre kieszt család.

Mégis különbség.

Asszony: Tehát azt mondd, hogy minden nő liba!
Férj: Egy különbség van csupán a nő és liba között.
Asszony: Ugyan mi?
Férj: A libát kopasztják, az asszony pedig kopasztja a férjét!

• MI UJSÁG? •

Haragszik a magyar király, azt mondják...

Haragszik a magyar király, azt mondják,
Mert a magyar nem járja a bolondját.
Nem tánczol úgy, ahogy füttyül,
Ahogy szól a nótája...
Uram Isten, hogy tánczolna,
Ha német a kótája!

Füttyülje csak azt a szívbe markolót,
Azt a magyart, azt a sirva-vigadót,
Tánczra ugrik minden magyar,
Összeüti bokáját...
Csengeti rá, pengeti rá
A sarkantus cizmáját!

Pósa Lajos.

Kétféjű sas a harangot huzza...

Kétféjű sas a harangot huzza...
Faragják már a koporsót újra.
Faraghatják nem törődünk vele,
Nem mi fekszünk, mást fektetünk bele!

Kétféjű sas a harangot huzza,
Minekünk a halotti dalt fujja.
Turulmadár, csapj le rája! Tépd szét!
Szórd a zugó zivatarba fészket!

Pósa Lajos.

Kitüntetés. Mikor a király ő Felsege kitüntette Zselénski Róbert grófot a belső titkos tanácsosi címmel, akkor nemesak a grófot, hanem a magyar gazdákat is nagy tisztesség érte, mert Zselénski gróf az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke, a gazdák egyik fáradhatlan vezére, akit kitüntetése alkalmából mi is szívből üdvözlünk.

Fiume Rákóczi ünnepe. A Fiumei Magyar Kör szintén megüli Rákóczi emlékezetét, aminek ebben a városban igen nagy jelentősége van. Az ünnep november 8-án lesz. A kör több függetlenségi képviselőt fölkért a közreműködésre. A magyar szónoklatokat az eddigi terv szerint Papp Zoltán és Bedőházi János orsz. képviselők mondják. Kossuth Ferenczet olasz nyelvű szónoklat tartására kérték föl. Kossuth táviratban válaszolt a fölhívásra. Elfoglaltsága miatt nem vehet részt az ünnepen személyesen, de az olasz nyelvű beszédet megszerkeszti és kéziratban kellő időben a kör vezetőségéhez juttatja, hogy azt az ünnepen fölolvastathassa.

Ujdonság borotvákban!

Melkek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockázatát ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

Korai havazás. Néhány nap óta hirtelen süllyedt a hőmérséklet s az ország több helyén már hó is esett. Hirtelen időváltozást jelentenek Iglórol is, a hol a hosszú ideig tartó szép, meleg ősz után hétfőn hirtelen kemény téli hideg állott be. A Magas-Tátrát, valamint a környékbeli kisebb hegyeket friss hó borítja. — Nagyváradról jelentik, hogy a bihari hegyek között hó esett. Biharfürednek egészen téli képe van. Brassó vidékén szintén téli idő állott be.

Egy zsidó hitközség a német szó ellen. Esztergomban a zsidó hitközségben mozgalom indult meg a német nyelv ellen, mit még ezen haladóparti hitközség templomában is használtak. A mozgalom élén *Berényi Zoltán dr.* ügyvéd áll és eredménye az, hogy a német szót teljesen kizárták a szószékről és liturgiából. A szép és hazafias cselekedet dicséretére válik a hitközség összes tagjainak együttvéve és külön-külön. A többi vaskalapos hitközség követhetné a példáját, mert elhihetik a zsidók, hogy félannyi zsidóellenes érzület sem volna hazánkban, ha a zsidóság magyarul beszélne, magyarul imádkozna. Hanem, ha a gyűlölt német szót hallja a magyar, bizony haragszik és gyűlölség kel szívében, mert hiszen az az ember galatyaol németül, a ki szüntelen szájhösködik a magyar hazafiságával.

Krüger és Steyn a Riviérán. Steyn, a volt bur Oranje-köztársaság elnöke néhány napja Kannesben tartózkodik, hogy az utolsó évek szenvedései folytán elvesztett egészségét helyreállítsa. A de la Kroisset-tátér mentén egy kis villában vonult meg feleségével és két, 10 és 12 éves, gyönyörű szép szőke leányával. A villa már a városon kívül fekszik teljesen csendes vidéken. A lakóház pálmák között áll s belőle gyönyörű kilátás nyílik a tengerre. Itt tölti Steyn egy kocsiban ülve — járnai még most sem tud — a nap legnagyobb részét. Végtagjainak bénasága köti a székhez, kezeit is alig bírja használni, az ételt mindig a felesége aprózza föl neki. Az exelnöknek a legnagyobb nyugalomban kell élni, nem szabad senkit sem fogadni, barátaival is csak néhány másodpercig beszélgethet.

Krüger elnök Mentoneban tartózkodik. Kis villájában a mult esütörtökön ünnepelte 78-ik születésnapját. Ez volt az első családi ünnep a háboru óta. Számos üdvözlősürgönyt kapott az ősz elnök a világtól minden részéből.

Uj és régi bélyegjegyek. E hónap 1-től új okmány-bélyegjegyek jöttek a forgalomba. Az eddigi bélyegjegyek még e hó 31-ig árusíthatók s teljes érvényvel használhatók. 1903. november 1-én tul azonban már nem érvényesek s így decz. 31-ig új bélyegjegyekkel ingyen lesznek kicserélhetők a bélyegraktárak- és adóhivataloknál.

Hier helyett jelen. Nagyváradról jelentik, hogy az ott tartott ellenőrző szemléken a jelentkezők nagyrésze a tavaly még üldözött *jelen*-nel adta be a kapitánynak jelentkezését. Ezért a magyarul való jelentkezéért az idén *egyikükre sem róttak ki büntetést.* Sokan ezt az örvendetes kedvezést a szemlélet tartó százados liberálizmusának tulajdonítják, azonban szegedi hirforrásunknak értesülése van arról, hogy ma már a császári és királyi kaszárnyákban ország-szerte felszabadult a jelen.

Beszakadt menyezet. Kedden délelőtt a Kossuth Lajos-utca 15-ik számú egyemeletes házban levő üveggyári raktárban, amely a *Görög Istváné,* a menyezet hatalmas robajjal összeomlott. A menyezet beomlása szerencsére olyan körülmények között történt, hogy senki az üzletben lévők közül meg nem sérült, mindössze az üzlethelységben felhalmozott üvegáruk között végzett nagy pusztítást a leomlott törmelék. Az üzlet személyzete, valamint a vendőközönség a nagy recsegés és ropogás által jóelőre figyelmeztetve, eszeveszetten menekült ki a kereskedésből, mely előtt nagy közönség verődött össze. Az épület falait alátámasztották s a házbanlakókat kiköltöztették.

Nyugdíjazás a magyar ruháért. Mikor Ferencz Ferdinánd trónörökös a délmagyarországi hadgyakorlatokra megérkezett s a királyt képviselte, a lippai állomáson nagy diszszel fogadták. A főispánon és másokon kívül Nagy István szolgabíró is megjelent, még pedig fekete diszmagyarban, kardosan. A fogadás befejeztével, mikor a trónörökös tovább akart utazni, a szolgabíró oly kedélyesen viselte magát, hogy azon a főispán megütöközött. Nagy István a vonat indulásakor katonásan köszönt a trónörökösnek, valószínűleg úgy vélekedve, hogy a diszmagyar ruha egyenruha. A főispán ezt is észrevette s úgy kegyeskedett vélekedni, hogy ez a módor a hivatalos állás komolyságával nem fér össze. És miután így vélekedett, a nem tulságosan komoly szolgabíró ellen a fegyelmi eljárást elrendelte. Erre Nagy István azzal felelt, hogy nyugdíjaztatását kérte, a mi a napokban meg is történt. A trónörökös lippai látogatásának az eredménye tehát az, hogy egy-két ur érdemjelet vagy dicséretet, a szolgabíró pedig nyugdíjat kapott emlékül.

Péter király tolvaja. Belgrádból jelentik, hogy Péter szerb királytól Koch Ottó nevű komornyikja sok és jelentékeny értékű ékszert ellopott. A lopott tárgyak közt volt egy gyémánt nyakék is, a melyik a király elhunyt nejeinek az ékszereiből maradt meg. Ezt a drága ékszert a tolvaj potom áron adta el egy belgrádi ékszerésznek. Több gyűrűt és nyakéket pedig szeretőinek ajándékozott, akikkel a lopott ékszerek értékesítéséből nyert pénzt is eldorbézolta. Kochot letartóztatták.

Élelmi szerek értékesítését
eszközik az előirt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyujt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ✓
Husnemüket, füstölt
hust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A luczernások őszi boronáltatása.

Egyik legértékesebb takarmánynövényünk a luczerna s így magától értetődik, hogy annak művelésénél, illetve ápolásánál minden lehetőt el kell

Készül a kis kocsi.

követni arra nézve, hogy abból a lehető legnagyobb termést érjük el. Ezen törekvés elérésére szolgáló eszköz, s egyúttal a luczernaápolás elmaradhatatlan kelléke: a boronálás, a melyet rendszerint tavasszal a föld kellő megszikkadásakor szoktak eszközölni. De esapadékdus tavaszi időjárásnál sokszor megtörténik, hogy a legjobb szándék és akarat mellett sem lehet boronálni. Így különösen a kötöttebb minőségű agyagföldeken lágyan nem lehet fogasolni s várva a szikkadást, kap az ember egy hetes esőt s ha most az idő kissé felmelegedik, a luczerna gyönyö-

rően kezd hajtani, s mikorra boronálni lehetne, kárt tesz benne a borona. Tavasszal tehát nagyon kell arra vigyázni, s miután éppen a fentemlített körülmény az az ok, a mely miatt a tavaszi boronálás sokszor elmarad, meg kell kísérelni az őszi boronálást.

Több oly példát hozhatnánk fel e tekintetben, a melyek egyértelműen mind azt bizonyítják, hogy az őszi boronálás, különösen ha egybeköttetik a műtrágya-elhíntéssel is, igen jó hatással van a luczernára, mert a téli nedvesség jobban képes behatolni. Megjegyezzük azonban, hogy a boronálásnál nem lesz elegendő csak egyszer végigmenni a talajon, hanem kétszer-háromszor, sőt többször is.

Összehasonlítva az őszi boronálás hatását a tavaszi boronálással, kétségtelen ugyan, hogy az utóbbi jobb, de miután igen sokszor a talaj nyirkossága miatt a tenyészet megindult előtt a tavaszi boronálást nem végezhetjük, nem szabad az őszi boronálást teljesen figyelmen kívül hagyni. Ha azután tavasszal az idő kedvez, ugy a boronálást megismételhetjük bátran annál is inkább, mert az a luczernát csak javítani fogja. Ez esetben a boronát keresztben járattjuk, mert a munka így tökéletesebb lesz.

A rétek művelése.

Mióta az ország állattenyésztése, különösen pedig szarvasmarha tenyésztése lendületnek indult, azóta réteink gondozásával is inkább foglalkozunk. Kell is, hogy foglalkozzunk, mert réteink átlagmérése annyira csekély, hogy némi utánjárással a termőátlagot könnyen megkétszerezhetnők. Persze nem minden gazda tudja a módját a rétek helyes ápolásának s ez az oka annak, hogy eddigelé nem értek el kellő eredményeket még ott sem, a hol jóhiszeműleg mindent megtettek a terméshozás érdekében. Lássuk tehát röviden, hogy miként kell eljárni.

Ősszel mindenekelőtt a vakondtúrásokat kell vagy rétgyaluval vagy lapátok segélyével elegyengetni, s ha mohás a rét, keresztül-kasul jól felboronálni e célra való rétborona segélyével. Következik azután a trágyázás, a mely célra általában véve műtrágyákat szokás

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: aczélöntésű ekfővel ellátott EKEIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Az első hó.

használni. Ha a talaj agyag vagy jó minőségű vályog, akkor elégséges a foszfortrágya és pedig kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfát. Ha ellenben erősen humuszos vagy homokos, akkor a szuperfoszfát mellett még 75 kg. 40%-os káli szórando el. Ha a rét száraz természetű, akkor mindenesetre őszszel szórando ki a műtrágya, nedves rétekre a kiszórás kora tavaszra is maradhat. Ezzel azonban még távolról sincs befejezve a rét ápolása. Még két teendő van hátra. Az egyik a rétek megboronálása kora tavasszal is, a másik pedig az ugynevezett felülvetés, mely azonban csak 3—4 évi időközben ismétlendő.

Ismeretes dolog, hogy a rét gyepjét évelő növények alkotják, melyeknek legnagyobb részét a füvek teszik ki. Ezen füvek nem örökéletűek, hanem 5—8 évi idő

Kis pajtások.

teltével kipszultnak. De ezen idő tartama alatt sem egyforma termőképességűek, mert minél idősebb, annál csekélyebb sarjadzó képességűek. Így tehát a jó füvek, ha utánpótlásukról nem gondoskodunk, lassacskán kivesznek s elfoglalják helyüket azok, a melyek kaszálás előtt magba mennek, a melyek többnyire kevesebb értékű gyomok. Ennek az elkerülése céljából szükséges tehát az időközönkénti felülvetés, miáltal — ha egyébként is helyesen járunk el — nemcsak fenntarthatjuk, de fokozhatjuk is réteink termését. Kísérletek bizonyítják, hogy felülvetéssel 5—6 m/m-val lehet a rétek átlagtermését fokozni.

A felülvetést mindig frissen boronált talajon kell eszközölni s kat. holdanként 15—20 kg. magot kell kiszórni. A magkeverék összeállításánál a talajnedveségi viszonyok figyelembe vételén kívül, a réten — ha csak szórványosan is — előforduló jobb füvek szolgálhatnak irányadóul.

Kendermagtermesztésről.

Minthogy a kendertermesztésnél első sorban a jó magon mulik a siker, legezészerűbb, mert legbiztosabb és legmegnyugtatóbb, ha azt mindenki maga termeszt.

Azt a kérdést, mekkora területen természetesen magot, legvilágosabban a következő példa magyarázza meg.

Ha valaki 100 holdon akar kenderet vetni, annak $110 \times 100 = 11,000$ liter, azaz 110 hl. vetőmagra van szüksége; egy kat. holdon nagy átlagban terem 12 hl. tiszta mag, hogy tehát 110 hl.-t remélhessünk, 9 kat. holdon kell magot természetünk. Ezen számítás alapján:

100 h. kenderterületnek	9 h. magkenderterület
50 " " "	4.5 " " "
10 " " "	0.9 " " 1440□°
1 " " "	0.09 " " 144□°

felelne meg, a mely arány a valóságban be is válik.

A magkender legezészerűbb külön parcellán, vettőgéppel, 24" = 63 cm. sortávolban, egy kat. holdra 12 liter magot számítva vetni. A mint a vetés eléri a 10—12 cm. magasságot, azt meg kell kapálni és egyezni, úgy, hogy a sorban az egyes növények 15 cm. távolságra maradjanak csak állva. Midőn a növények elérik a 40—50 cm. magasságot, a vetés feltöltögetendő; ezen munka kézzel vagy töltögető ekével végezhető.

Augusztus közepe táján a porodás (himmemű) kender, az ugynevezett „virágkender,” a maghozó (nőnemű) kender közül ki kell vágni. A virágkender ezen időre egészen megsárgul, míg a maghozó zöld marad, könnyen felismerhető leszen.

A maghozó kender szeptember 10—15. táján érik meg. Ekkor kivágandó és kékbe kötve azon nyersen, 100—200 kévés kupaczkba állítandó fel, hol utóérni és száradni hagyjuk. Ha száraz, a mag kíméletesen leveretük egy leterített szál deszkán vagy ha van, téglavető asztalon.

A magnak magtárban kezelésére vonatkozólag igen ajánlatos azt a csiraképesség fentartásának okából hetenkint legalább egyszer megfordítani és lehetőleg nádfedelese padlásokon tartani, mert a nádtető alatt a hideg hatásának kevésbé van kitéve, mint a cserépfedél alatt. 1894-ben pl. a cserépfedél alatt tartott kendermag mind elfogyott.

Bácskában kis- és nagybirtokosnál egyaránt el van terjedve azon eljárás, mely szerint a tengeri földek szélein köröskörül, 30—40 lépés szélességben, tengeri-vetéskor kendermagot szórnak természetesen, ritkán, a földre és az ott kikelt kender a tengeri megmivelése idején ugyanoly elbánásban részesítik, mint ezt.

Ez az eljárás talán nem helyes, mert mindig czélszerűbb a magkender külön területen termesztetni, de indokolt az olyan kiscsászák részéről, kik csak pl. 100—500□° területen vetnek kender, de annyi földjük nincsen, hogy a magnak valót külön parcellán állítsák elő.

Almaeczetkészítés.

Az almából eczetet úgy készítünk, hogy elsőben is borrá dolgozzuk fel és ezután az almabort változtatjuk át eczetté. E célból az almát éretten vesszük munkába, tehát ha nem volna az a leszedéskor eléggé érett, feküdni hagyjuk mindaddig, míg csak kellően megérik. Ezután az almát összezzuk, másnap kisajtoljuk, a törkölyére langyos vizet töltünk s egy nap mulva megint kisajtoljuk. Az egyesített sajtó-

levet hordóra vesszük és éppen úgy kieresztjük, mint a szőlőmustot szokás. A kierjedt almabort a meghiggadás után a seprőről lefejtjük és a felső harmada táján átkigatott fenekű ócska hordóba téve, jó meleg helyen tartjuk, úgy, hogy a levegő szabadon járja s legfeljebb a legyek stb. tartassanak tőle távol, a mi végett a hordó nyílásait egyszeres organin-szövetvel letakarjuk. Az eczetedés hamar megindul, kivált, ha egy kevés kész eczetet adunk az almaborhoz. Ha aztán ez eléggé megsavanyodott, ki lehet belőle venni egy részt; de ezt ugyanannyi borral kell pótolni, mert ha nincs az eczetedő folyadékban mindig egy kis szesz, akkor nyitott edényben hamar gyengülni, romlani kezd; éppen ezért a kész eczetet nem szabad nyitott edényben tartani, hanem jól bedugaszolt hordócskákban vagy palaezokban, a hol a levegő nem férhet többé hozzá.

Értelemes beszéd.

- Kisasszony! imádom önt!
- Sajnálom, szívem már nem szabad.
- Hogyan? nem akar nőm lenni?
- Az már más! Miért nem beszél értelmesebben?

Ki volt a legboldogabb ember?

- Ádám.
- Miért?
- Mert nem volt neki sem anyósa, sem házi-barátja.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérigynöksége.

!! Mezőgazdák különös figyelmébe !!

!! Egyetemes aczélekék. !!

Eltörhetetlen tégelyaczélekéfej
Panczélcaczel kormánylemez
Magasított aczélekéfej
Porvédő kerekék

Aczel gerendely

Csak kitemasztott **nyeregkerettel**
— bíró teligát szállítunk.

Tiszta aczelanyag saját hamorainkból.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány. felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk arjegyzeket mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest, V., Váci-út 2.
Sürgönyczím: „Agraria” Budapest.

• MULATTATÓ •

Feleségem sirján.

Szép napsugaram, éjjeli világom,
Mért hunytad még le édes szemeid!?...
Mért hervadtál le drága gyöngyvirágom?
Órangyalom! — ki fog mellettem itt!?...
Örömforrásom, kincsem, én szerelmem!
Oh! hogy beborult a nagy ég felettem!...

Kinek van oh, oly égbe érő szárnya,
Nagy lelke, átölelni az enyém?
Szíve, melynek csak értem gyulna lángja,
Mint Nap, Uráért, csillagok terén: —
Ki úgy szeressen, mint te tudtál engem?
Lelkem fele, oh, angyal már a mennyben...

Szelid szemed már nem ragyog szemembe —
Bársony kezed nem törli homlokom:
Selyem hajad nem omlik e kebelre,
Mosolygó ajkad már nem csókolom:
A lét harcában lelkemet, ha fáradt —
Emelni megszűnt biztatólag szárnyad...

Remete lettem... kis lakomba' csend ül,
Bánat, gyász örzi néma ajtaját: —
Bus könyvek árja folydogál szememből,
Kerülöm a vig, szép világ zaját...
S miként hívő, szent oltár zsámolyára:
Sirodhoz járok oh, imádkozásra...

Fejem ráhajtvá, zokogással kezdem:
Mig szempillám könnyárja megszakad: —
Aztán sóhajtom: — oh, ki vagy a mennyben!
Te akaratod, legyen akarat!...
Elcsuklom... csuklom újra felzokogva:
Csókom bus Amen, szemfedő porodra...

Petrus Jenő.

Miért jó ujságírónak lenni?

Az ujságíró meghalt és a másvilágra érvén,
csak természetes, hogy bekopogtatott a menyországba.
— Ki az? — kérdé belülről Szent Péter.
— Egy ujságíró.
— Nincs hely! — volt a felelet.
Szegény ujságíró erre a pokol ajtaján kopogtatott.
— Ki van ott? — kérdi Belzebub.
— Egy ujságíró.
— Ujságírók számára itt nincs hely.
Mit volt tennie szegény kiüldözött léleknek.
Visszavonult egy magános csillagra, ott lapot alapított és egy hét mulva már volt szabadjegye a menyországba és a pokolba is.

Az én fotografiám.

— Irta: Zombory Gyula. —

Mióta tárczákat irogatok, azóta alig van nap, hogy tiz levelet ne kapjak az ország minden részéből, tele különféle hangu gratulációval s valamennyinek az a záradéka, hogy végtelen megtisztelve érezné magát a gratuláns, ha arcképemet legbeesesebb képgyűjteménye közé sorozhatná. Isten neki fakeszt, gondoltam, itt a fővárosban mi sem olesőbb, mint az embernek saját fotografiája, boldoggá teszem őket. Megalkudtam egy kezdő fiatal fényképésszel, akit megszőkött gazdája emlékül hagyott vissza a háziurnak másfélesztendei lakbér fejébe s aki, mert nem volt kimenő cipője, szépen megmaradt a műteremben s a házmester ellenőrzése mellett tanulgatta a fényírás művészetét azokon, akik a hig levet, az ára miatt szeretik. A házmester fogta neki a médiumokat. Engem is ő fogott. Putnoknál söröztünk. Bohem címboráim égre-földre magasztalták óriási sikereimet s így apropos előhoztam nekik az én vidéki gratulánsaim arckép-lázát. Notandum a Monna Vanna-láz óta mindenféle érdeklődést láznak nevezek. A házmester végighallgatta tereferénket s körülbelől a negyedik korszó után házmesteri illemtudással asztalunkhoz lépett s feleslegesnek tartván az önbemutatózkodást, bátorkodott tőlem megkérdezni, hogy én ki vagyok.

Köszönettel tartozik ez az ember Putnokinak, hogy sörös kancsóinkat éppen akkor szedte össze előlünk. A többi kitalálhatják olvasóim. Végre is higgadtan kezdtem a helyzetet elbírálni s miután tudtam, hogy nincs okom miért eltagadni kilétemet, egész parlamenti nyíltsággal oda mondtam neki, hogy ki vagyok. Mikor a nevemet meghallotta, nekem esett az a másfélmázsás ember s a balfülemtől kezdve végig esókolgt egész az oldalzsebemig. A jobb fülemet nem esókolhatta meg, mert azt még deákkoromban lelőtték a helyéről Flóbert puskával. Túrtem az egyéni ragaszkodás ily meleg megnyilatkozását s csak este kezdtem otthon magamra bosszankodni, mikor észrevettem, hogy hiányzik a cigarettete doznim.

Körülbelől azon a tájon végződött az ismerkedési esók. Mikor a házmester tisztában volt azzal, hogy én ki vagyok, (én — mint említém,

csak otthon lettem ő vele tisztában), szó nélkül megfogta a kezemet s vonszolt magával egyenesen ki az utcára, hogy a kalapomat is a pikkoló nyomta fejemre kívül az aszfalton s szembe a sörözővel odaállított egy arcképkirakathoz, mely tele volt rakva különböző állásu markans és nem markans figurákkal.

Sok házmestert láttam már életemben, mondhatom, de ilyen gyalázatos rossz fotografiákat soha! Valamennyinek az arca fekete volt, mint azé a generálisé, akit a Mexikóiak szegény Miksa császár jobb oldalán agyonlőttek.

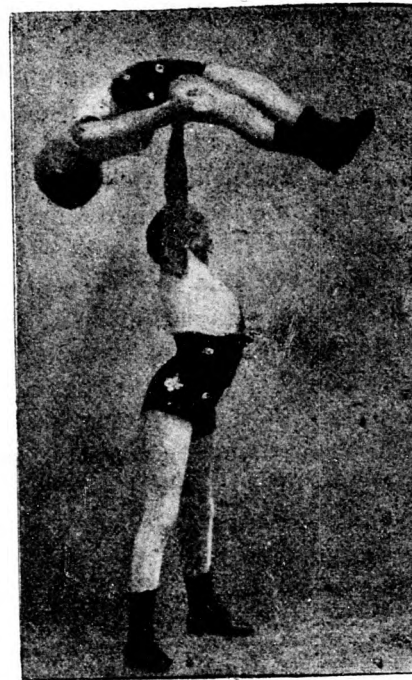
— Miért ilyen feketék az arcok? — kérdeztem a másfélmázsás polgártárstól.

— Tetszik tudni — szólt ő titokzatosan, itt leginkább a gyanus existenciák vétetik le magukat, mert rettenetes olesóért fényképeznek s nehogy a kirakatban a detektív felismerje őket, mindenki sötét arczot rendel.

— No jó, mondám de ennyire feketére?! Hiszen akkor a nem detektív se ismeri fel őket, például azok, akiknek emlékül adják.

— Oh kérem, mondta a házmester, azok ugyis tudják, hogy kit ábrázol, mert tudják, hogy kitől kapták.

— Nagyszerű! És valóban nagyszerű. Bár csak félig-meddig vagyok gyanus existencia, (amennyiben nincs rendes lakásom) elhatároztam magamat ilyen feket induspozával letényképeztetni s csináltattam is vagy 80 darabot 6 forintért. Azóta derürebörura küldöm az én bálványozóimnak az arcképemet s miután nagy keresztospók-betűkkel keresztül irtam valamennyit a nevemmel, nyugodt vagyok, hogy mindnyájan tudják is, hogy az a láthatatlan arcz az enyém. S e gondolatban van még valami ördögi is; nem tudhatni, vajjon imádóim közt nincs-e egy régelfeledett hitelező, aki a fehér fotografia után már rég beszüntette volna a bálványozást s bekopogtatott volna egy régi számlával.

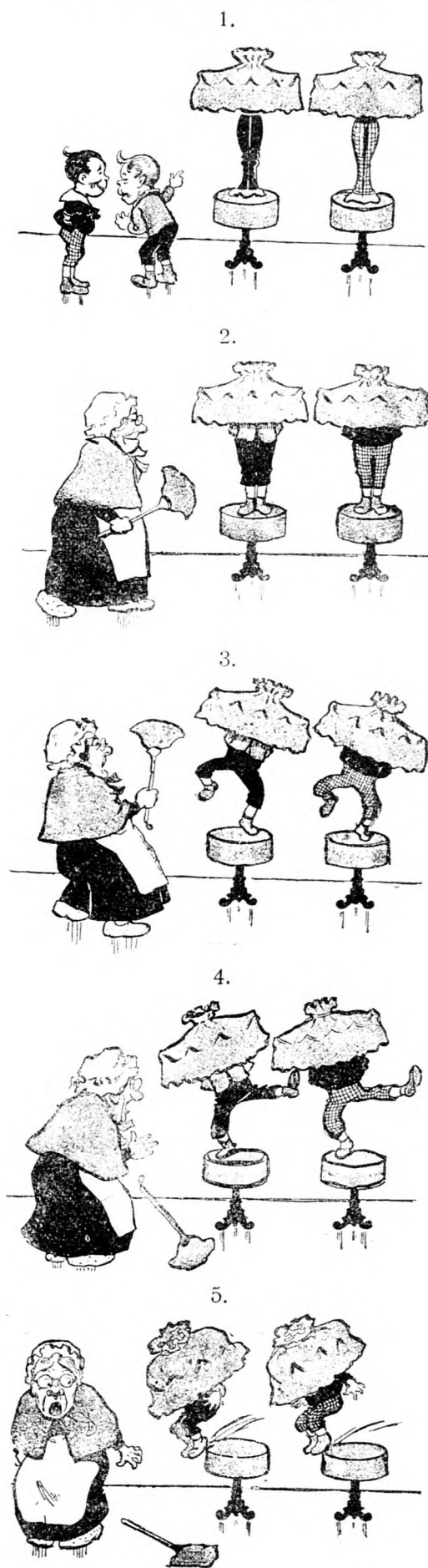

A kis törpe erőművész.

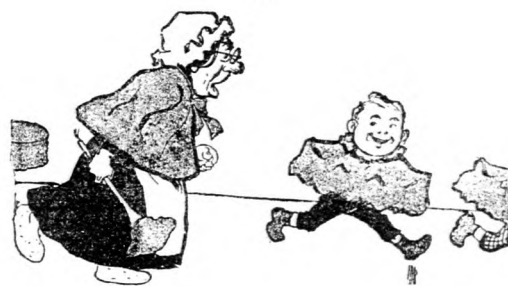

Az öreg bohóc.

Megijesztett nagynéni.

6.

A d o m á k.

Ne bolondozz, Marcsa.

Folyik a katonáknál az iskolázás javában. Nem ugyan most, mikor itt van október elseje és nincs akit megsirassanak a leányok, hanem a mesében az alábbi történetben. A bakagyerekek, a kik közül egyik másik oleddig csak kívülről ismerte az iskolát, most kénytelen vele szorosabb barátságot kötni, ahol praktikus elméleti és gyakorlati tudományokat sziv magába.

— Infanteriszt Nagy Antal, aszongya a hadnagy ur, mit fog maga csinálni, ha az utcán menve jobb kezében a zubbonyomat viszi, bal kezében parádés csizmámat és akkor szembe találkozik a generálissal?

Infanteriszt Nagy Antal fölemelkedik mint a czövek.

— Jelentem alásan a hadnagy urnak, a mi a bal kezemben van, azt átteszem a jobb kezembe és a mi jobb kezemben van, azt balba fogom.

Szamar kend Infanteriszt Nagy Antal. Csak a jobb kezéből teszi át a balba és akkor frontot csinálva, szalutál.

— Igenis hadnagy ur!

— Hátha a puskaporos toronynál áll éjszaka őrt és akkor hirtelen átkapja valaki hátulról a derekát, hogy mozdulni se tud, — mit fog csinálni?

— Jelentem alásan a hadnagy urnak, azt mondom neki, hogy ne bolondozz, Marcsa!

Sajnálattraméltó.

— Ugyvan édesem. Törökországban némelyik basának ötvennél több felesége van...

— Oh... Oh... Oh...!

— Mit sopánkodol?

— Hát eszembe jutott, milyen szegény basa lenne belőled.

Most jelent meg!

»Góbéságok« kaczagató székely históriák és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon czélszerű küldeni a következő címre: Péterfy Tamás, Budapest., IX., Köztelek.

Képeinkhez

Az első hó. Hűvösre fordult az idő. A hegyvidékek lakóinak már az elmúlt héten része volt az első hóban. Így a bérezek között tanyázó madarak ezrei szintén bevonulnak a falu tájékára, hogy a hideg elől enyhülést találjanak. Egy ilyen madár-csoportot mutat képünk, amint csoportosan tanyáznak egy hólepte lombkoszorun.

Kis pajtások. Míg fiatal, addig játszik a macska, éppen mint az ember. Csak gyerekkorunkban elégit ki a bohókás játék. Hanem, ha két fiatal, egy ezicza és egy Katicza összekerül, hát az aztán kettős játék. Ők igazi játszópajtások, amin még a Katicza mamája is elmulat.

A kis törpe erőművészek. Ha az ember a rendnél nagyobbra nő, az is csodás, de ha a rendnél kisebb lesz, az is. A kis törpéket, mint világritkaságokat mutogatják és sok mindenféle előadásokat csináltatnak velük. Képünkön a törpék mint erőművészek szerepelnek és igen kellemes nézni, amint a csöpp emberkék egymást emelgetik.

Készül a kis kocsi. Kevés munka akad már a mezőn. Letörték a kukoriczát is. Ilyenkor az apa ráér a gyerekekkel foglalatatoskodni. No, de van is baj bőségesen. Sok minden kell a gyerekeknek. Azonban legelső a kocsi. Azzal aztán eljátszanak. Hol az egyik a gazda, hol a másik a ló. No, de érdeklődve lesik a kocsi készitést.

Az öreg bohóc. Lehetetlen, hogy ne nevéssen, aki a nyulás ajku öreg bohócz képére pillant. Csodásan hosszúra nyúlik az ajka. Először csak nevet. A másik képen már a félorrát eltakarja az ajka. A harmadik képen már alig látszik valami az orrából. Aztán ne kaczagjon az ember az öreg bohóczon?...

Pótlórejtvény.

—igó	—ertő
—só	—rdő
—orsó	—edő
—rsó	—rnő
—ipó	—éző
—vó	—ipő

A hiányjelek (—) helyére egy betűt kell tenni, hogy ezáltal egy helyes szó képződjék és ezeknek a pótoló betűk felülről lefelé olvasva egy ünnepelelt magyar szabadsághős nevét kell, hogy adják.

A megfejtéseket legezészerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. november hó 1.

A „Független Ujság” 41. számában közölt talány megfejtése

„Ne bántsát a magyart!”

Helvesen fejtették meg: Jó Mariska, Gáspár Annus, Beke Piroška, Sass Jolánka, Dávid Mari, Renner Ilonka, Magyariné B. Julia, Kerekes Istvánné, Szabó György, Gájzler Antal, Munk Ede, Barta István, Kiss Elemér, Darabos Antal, Süllős Ferencz, Szeep György, Molnár György, Bodóki Pál, Nagy István, Csérmek István, Sós József.

A sorsszuzasnál Nagy István (Csóka-pusztá) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Rákosi Viktor „Korhadó lakereztek” című kötetét küldöttük.

LEVELES-SZEKRÉNY.

B. B. urnak. Solt. A méz eladása véget forduljon a *Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetéhez*. Budapest. Központi Vásárcsarnok. — **Varga J.** urnak. Itt a fővárosban közel háromszáz órá van, tehát nehéz ajánlani közülök. A szerkesztőség részére Hackel Endre órásmester dolgozik Budapest, IX. Ferencz-körút 30. szám. Igen becsületes mesterember, hát próbálja nála. Különben a főváros minden utcájában talál órást. — **S. S.** urnak. Solt. Nem olyan nagyon nehéz a kérdés, mert a legegyszerűbb módon megoldható. Ugyanis a budapesti orvosok azt a bajt hidegvizgyóintézetben orvosolják. Minden este lefekvés előtt a hátra a lapoczkacsontok közé hidegvizet csurgatnak, de csak annyit, hogy az hülést ne okozzon. A bajt ideggyöngeség idéz elő és annak egyetlen orvossága a hidegviz. Ha gondolja, hogy otthon rendszeresen el tudják végezni, akkor tessék a kurát megcsinálni. Azonban vigyázzon és hülést ne idézzenek elő. A testet előre majtani, a hideg vizet pedig csurgatni a hátra. Ellenkező esetben felhozassa Pestre, hogy itt hidegvizgyóintézetbe adják, de ez költséges. Óvatosan, rendszeresen, otthon is keresztülvihetik a gyógyítást egy hónap alatt. A receptek emél a bajnál nem használnak. — **Gáspár A.** Bardocz. A talány jó de nem időszerű. Ez a nemzeti ünnep már eltelt. Mást kérünk.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1903. október 24-én.

Sabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 07:70—08:70 K. *Ross* 6:15 K-től 6:30 K-ig. *Árpa* 5:45 K-től 5:70 K-ig, jobb minőségű 6:— K-től 6:20 K-ig. *Zab* 5:70 K. *Tengeri* 6:40 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—550 fillér, mubar 420—520 fillér, zsupszalma 240—260 fillér, alomszalma 230—240 fillér.
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 106—104 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: **Hizott magyar ökör** jobb minőségű 72—78—, középminőségű 63—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56:00, magyar tehén középminőségű 54—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—73—, szerbiai bika 48—72—, szerbia bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:60—3:20 K, csirke 1:10—1:80 K, kappan hizott — K. — K. Rucza 2—2:80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:10—4— K.

Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:10, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:40—1:60 K, tehénturó 10—14 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:60—6:00 1 q — Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00 q 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb. 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsza 1 q 42:00—1:80, sárga 4—5—.

Buzakorpa finom 8— K, durva 7:80 K.
Egyéb magvak: mák 28—32 K 1 q, bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24:00 K, lencse 28—40 dorsó héjas 32—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. Jaitaczim 26:00—28:50 K.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrli-malmok, egytetemes aczélekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra irgyen és bérmentve küldetnek.

A „Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

VÉDJEGY

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években esztendő trágá-
zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezeséget nyújt az áru föltétlen tisztá-
sága, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
nagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.
Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvitágosításokkal
készséggel szolgál a
Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
Vezérképviselője Magyarországon :
László Marcell BUDAPEST, VI.,
Terezy-körút 22. sz.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
— Budapest —
József-körút 22—24.

Sertéseket
sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: _____

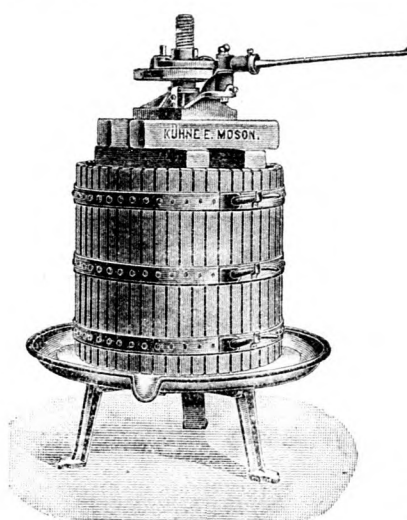
Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek
bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja
hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
photocznkografiai műintézete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: _____
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografaiilag leg-
szegbben, legolesőbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

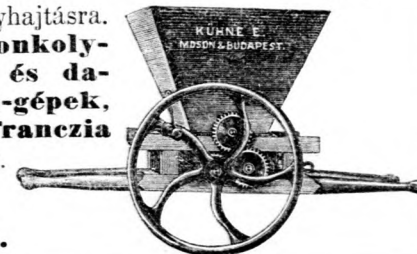

KÜHNE E. — hazánk legrégebb — **Mosonban**
gazdasági gépgyárában

legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű aczélekék, egy- és kétvasu ekék** különféle szerkezetben. **Hengerek, szántóföld- és rétboronák** dus választékban.

Hirneves tolókeres rendszerű „**MOSONI DRILL**” sorvetőgépek.

Mindennemű cseplőgépek kézi- és járgányhajtásra. **Gabonatisztító- és szelelő-rosták, konkolyválasztók, szecskavágó-, répavágó- és darálógépek. Szőlőzuzó- és bogyzó-gépek, venyigezuzó-gépek, BORSAJTÓK, francia ekék és kapálógépek** szőlőmiveléshez.

Főraktár:
BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, **ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.**
 Az fizeteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
 Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készségi szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator
 Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda és gyártelep: ———

VI., LOMB-UTCZA II.

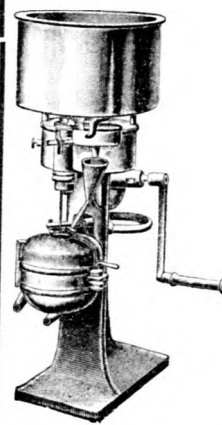
Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtételek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 550 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 60000 darab.

Geitner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte“ tejfölözógép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-tenyészetek és borpincze berendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98-99%) elismert kítűnő minőségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.